

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี กลุ่มพัฒนาระบบการเงินและการบัญชี โทร. ๓๔๒๓

ที่ กษ.๐๔๐๔/ว.๑๒๒

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานสรุปผลการจัดขึ้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ และหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้จัดทำสรุปผลการประเมินการจัดขึ้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ในภาพรวม และรายงานปริมาณสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ไม่สามารถพัฒนาขึ้นคุณภาพการควบคุมภายใน พร้อมรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ระดับควรปรับปรุง และระดับพอใช้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อจัดส่งให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาบูรณาการในการขับเคลื่อน ส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อยกระดับขึ้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ ในการนี้ ได้จัดทำสำเนาหนังสือรายงานสรุปผลการจัดขึ้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร แจกเวียนผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ ๑ - ๑๐ และหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายโอภาส ทองยงค์)
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

**รายงานสรุปผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
พร้อมรายงานจุดอ่อนของการควบคุมภายในระดับควรปรับปรุง และระดับพอใช้
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑**

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้จัดทำระบบประเมินการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน
มีองค์ประกอบ ๔ ส่วน ได้แก่ การประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมควบคุม
การประเมินระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และการประเมินระบบการติดตามและประเมินผล เพื่อให้
ผู้สอบบัญชีประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายในหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปีของสหกรณ์/
กลุ่มเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว ผ่านระบบ Intranet ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยมีค่าคะแนนและสรุปผล
ระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน ๕ ระดับ ดังนี้

ชั้นคุณภาพดีมาก	มากกว่าร้อยละ	๐.๙๕
ชั้นคุณภาพดี	มากกว่าร้อยละ	๐.๘๐ - ๐.๙๕
ชั้นคุณภาพพอใช้	มากกว่าร้อยละ	๐.๖๐ - ๐.๘๐
ชั้นคุณภาพควรปรับปรุง	มากกว่าร้อยละ	๐.๔๕ - ๐.๖๐
ไม่มีการควบคุมภายใน	น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ	๐.๔๕

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงได้สรุปรายงานผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์/
กลุ่มเกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ ในภาพรวม ดังนี้

**ตารางที่ ๑ : รายงานจำนวนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
จำแนกตามชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑**

ส.ต.ท.	สรุปผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน						แผนงาน ทั้งสิ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ไม่มีการ ควบคุมภายใน	รวม (สอบบัญชีเสร็จ)	
ส.ต.ท. ๑	๔๑	๓๐๓	๑๓๒	๔๘	๔๙๖	๑,๐๒๐	๑,๑๗๑
ส.ต.ท. ๒	๕๙	๓๕๘	๑๕๔	๒๔	๑๔๕	๗๔๐	๘๘๗
ส.ต.ท. ๓	๕๗	๑๙๐	๑๐๘	๑๐๓	๔๙๔	๙๕๒	๑,๐๒๗
ส.ต.ท. ๔	๒๐	๑๗๓	๑๐๓	๑๑๑	๗๐๙	๑,๑๑๖	๑,๑๙๒
ส.ต.ท. ๕	๒๐	๑๙๐	๑๒๙	๙๑	๕๑๔	๙๔๔	๑,๒๗๐
ส.ต.ท. ๖	๔๖	๒๔๒	๑๒๔	๓๓	๖๓๗	๑,๐๘๒	๑,๓๓๙
ส.ต.ท. ๗	๓๗	๒๒๙	๑๒๗	๓๗	๔๘๔	๙๑๔	๑,๑๐๐
ส.ต.ท. ๘	๘	๒๔๓	๑๓๔	๒๔	๒๒๕	๖๓๔	๗๔๔
ส.ต.ท. ๙	๑๑	๒๓๒	๑๒๕	๒๗	๙๒	๔๘๗	๖๒๒
ส.ต.ท. ๑๐	๒๙	๓๕๑	๑๖๔	๒๒	๑๑๖	๖๘๒	๘๘๕
รวม	๓๒๘	๒,๕๑๑	๑,๓๐๐	๕๒๐	๓,๙๑๒	๘,๕๗๑	๑๐,๒๓๗
สหกรณ์	๓๒๓	๒,๓๙๖	๙๗๘	๒๖๑	๑,๐๘๘	๕,๐๕๖	๖,๑๖๔
กลุ่มฯ	๕	๑๑๕	๓๒๒	๒๕๙	๒,๘๒๔	๓,๕๒๕	๔,๐๗๓
รวมทั้งสิ้น	๓๒๘	๒,๕๑๑	๑,๓๐๐	๕๒๐	๓,๙๑๒	๘,๕๗๑	๑๐,๒๓๗
คิดเป็นร้อยละ ของผลรวม/ แผนงานทั้งสิ้น	๓.๒๐	๒๔.๕๓	๑๒.๗๐	๕.๐๘	๓๘.๒๑	๘๓.๗๒	

จากตาราง...

จากตารางข้างต้นสรุปได้ ดังนี้

การประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายในตามแผนงานสอบบัญชี ปี ๒๕๖๑ ได้กำหนดแผนงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ทั้งสิ้นจำนวน ๑๐,๒๓๗ แห่ง ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานสอบบัญชีประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๘,๕๗๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๗๒ ของแผนงานทั้งสิ้น ซึ่งในจำนวนนี้ ผู้สอบบัญชีได้ทำการประเมินชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน หลังจากที่ได้สอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มีระดับชั้นคุณภาพ ดังนี้

ดีมาก	จำนวน ๓๒๘ แห่ง	คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๐	ของผลสอบบัญชีแล้วเสร็จ
ดี	จำนวน ๒,๕๑๑ แห่ง	คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๓	ของผลสอบบัญชีแล้วเสร็จ
พอใช้	จำนวน ๑,๓๐๐ แห่ง	คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๐	ของผลสอบบัญชีแล้วเสร็จ
ควรปรับปรุง	จำนวน ๕๒๐ แห่ง	คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๘	ของผลสอบบัญชีแล้วเสร็จ
ไม่มีการควบคุมภายใน	จำนวน ๓,๙๖๒ แห่ง	คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๒๑	ของผลสอบบัญชีแล้วเสร็จ

ตารางที่ ๒ : รายงานผลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน
ซึ่งสามารถพัฒนาชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

สหกรณ์และกลุ่มฯที่ไม่มีชั้น คุณภาพการควบคุมภายใน (ยอดยกมา ณ ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๐)	สอบ บัญชี เสร็จ สิ้น (แห่ง)	การพัฒนาเข้าสู่การจัดชั้นคุณภาพ การควบคุมภายใน (ปี ๒๕๖๑)				รวมการ พัฒนาชั้นฯ (แห่ง) (๑-๔) (๕)	ไม่มีการ ควบคุม ภายใน (๖)	สอบบัญชียังไม่ แล้วเสร็จ		รวม ทั้งสิ้น (แห่ง) ๓๐ ก.ย. ๖๑ (๕-๘)
		ควร ปรับปรุง (๑)	พอใช้ (๒)	ดี (๓)	ดี มาก (๔)			ยกมา ๓๐ ก.ย. ๖๐ (๗)	เพิ่ม ระหว่างปี ๓๐ ก.ย. ๖๑ (๘)	
สหกรณ์ (๑,๐๑๐ แห่ง)	๘๖๘	๖๓	๘๗	๓๓	๑	๑๘๔	๖๘๔	๑๔๒	๒๗	๑,๐๓๗
กลุ่มฯ (๒,๘๕๓ แห่ง)	๒,๖๗๐	๑๑๑	๑๓๑	๒๕	-	๒๖๗	๒,๔๐๓	๑๘๓	๒๒	๒,๘๗๕
รวมทั้งสิ้น (๓,๘๖๓ แห่ง)	๓,๕๓๘	๑๗๔	๒๑๘	๕๘	๑	๔๕๑	๓,๐๘๗	๓๒๕	๔๙	๓,๙๑๒
ร้อยละของทั้งสิ้น	๙๑.๕๙	๔.๕๐	๕.๖๔	๑.๕๐	๐.๐๓	๑๑.๖๘	๗๙.๙๑	๘.๔๑		
ร้อยละของสอบบัญชีแล้วเสร็จ		๔.๙๒	๖.๑๖	๑.๖๔	๐.๐๓	๑๒.๗๕	๘๗.๒๕			

จากตารางข้างต้นสรุปได้ ดังนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รอบ ๑๒ เดือน ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในหรือที่ไม่มีระบบการควบคุมภายใน ยอดยกมา ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวนทั้งสิ้น ๓,๘๖๓ แห่ง แยกเป็นสหกรณ์ จำนวน ๑,๐๑๐ แห่ง กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒,๘๕๓ แห่ง ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้แล้ว จำนวน ๓,๕๓๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕๙ ของจำนวนทั้งสิ้น ซึ่งสามารถพัฒนาเข้าสู่การจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในได้ทั้งสิ้น จำนวน ๔๕๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๕ ของจำนวนที่ตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ โดยแยกเป็นระดับควรปรับปรุง จำนวน ๑๗๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๒ ระดับพอใช้ จำนวน ๒๑๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๖ ระดับดี จำนวน ๕๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๔ และระดับดีมาก จำนวน ๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ ส่วนที่ยังไม่สามารถพัฒนาชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอีก จำนวน ๓,๐๘๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๒๕ ของจำนวนที่ตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ รวมทั้งสอบบัญชียังไม่แล้วเสร็จจำนวน ๓๒๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๑ ของจำนวนทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ...

ข้อเสนอแนะ ข้อมูลจากตารางที่ ๒ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ มีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ไม่สามารถจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน จำนวน ๓,๐๘๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๒๕ ของจำนวนที่สอบบัญชีแล้วเสร็จ ซึ่งมีจำนวนสูงมาก สาเหตุเนื่องจากสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีคุณลักษณะไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ข้อใดข้อหนึ่ง (ตามหนังสือ ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๘๕ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔) ดังนี้

๑. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการเงินและการบัญชีออกจากกัน และได้ปฏิบัติงานจริงตามที่มีการแบ่งแยกหน้าที่

๒. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการจัดทำบัญชีให้ตรวจสอบได้ ซึ่งการจัดทำบัญชีอย่างน้อยควรมีงบทดลองทุกเดือน

๓. สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการกำหนดระเบียบการปฏิบัติงาน กรณีไม่มีระเบียบปฏิบัติงานเนื่องจากสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเริ่มดำเนินธุรกิจประเภทนั้น ๆ เป็นปีแรก อาจใช้มติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินธุรกิจนั้นแทนได้ แต่ต้องมีระเบียบการปฏิบัติงานอื่นครบถ้วน กรณีเช่นนี้ให้ถือว่ายังเข้าข่ายตามเกณฑ์ที่กำหนด

.....